

Štiri bistvene naloge

Po besedah Milene Gradišar, vršilke dolžnosti predsednika občinskega sveta ZS Ljubljana Center, so v prvem trimesečju v delu občinskega sindikata najbolj izpostavljene štiri naloge. Te so: priprava in izvedba letnih članskih sestankov osnovnih organizacij, konferenc in koordinacijskih odborov, obravnava zaključnih računov, sprejemanje planov dela za leto 1983 in nadaljevanje akcije za delitev po delu in rezultatih dela.

Pri pripravi članskih sestankov mora biti vodilo načelo, da naj ti potekajo ločeno od zborov delavcev, kjer bodo sprejemali zaključne račune in planske dokumente. Na teh sestankih morajo člani vseh organizacij preveriti svoje sedanjé delo in pretehtati svojo notranjo organiziranost. Programe dela sindikata morajo opreti na konkretne naloge, ki izhajajo iz vseh dokumentov, sprejetih v širši družbi, še posebej pa se morajo opirati na lasten prispevek k premagovanju sedanjih gospodarskih težav. Sistem dela in delovanja morajo opreti na vse člane organizacije in na ves izvršilni odbor, ne pa čakati, kaj bo ukrenil predsednik. V svojih programih morajo poudariti probleme zaposlovanja, stanovanjsko problematiko in varčevanje na vseh področjih.

Letni članski sestanki morajo biti v osnovnih organizacijah do 15. februarja, sestan-

ki konferenc in koordinacijskih odborov pa do 28. februarja letos.

V tem obdobju bodo obravnavali tudi zaključne račune poslovanja ozdov v preteklem letu. Člani ZS morajo vztrajati, da morajo biti ti dokumenti pripravljeni vsakomur razumljivo.

Pri obravnavanju lanských rezultatov poslovanja mora biti posebna pozornost posvečena razporeditvi sredstev za osebne dohodke, ki mora biti v skladu z določili dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1982. V primeru, da je bilo razporejeno preveč sredstev za osebne dohodke, morajo v takih delovnih organizacijah sprejeti sklepe o proračunu preveč izplačanih sredstev.

V občini bo tudi poseben skupni sestanek s predsedniki delavskih svetov, poslovnimi organi, člani ZS in ZK, družbenim pravobranilcem samoupravljanja, pred-

stavniki gospodarske zbornice mesta, SDK in s predstavniki izvršnega sveta občine v tistih delovnih organizacijah, ki so v preteklem letu poslovale z izgubo ali na meji rentabilnosti, kjer se bodo dogovorili o konkretnih akcijah za odpravo takšnega stanja.

Na podlagi zaključnih računov morajo biti izdelani tudi plani dela za leto 1983. Predvsem mora biti ugotovljeno dejansko stanje v vsakem delovnem okolju, ki mora biti podlaga za plan. Hkrati pa predstavljajo osnovo tudi družbeno sprejeti plani in usmeritve za gospodarsko stabilizacijo. Bistvena postavka planiranja mora biti popolna oslomba na lastne sile. Nadaljevati je treba akcije za delitev po delu in rezultatih dela, ki se je začela že leta 1979, bolj pa jo je treba usmeriti v nagrajevanje po delu, boljše nagrajevanje dela v proizvodnih dejavnostih in manj v administraciji. Tudi zato, da bodo delavci pokazali manj interesa za delo v neproizvodnih poklicih.

JURIJ POPOV

DELOVNI NAČRT OK ZSMS

Vplivi mladih pri stanovanjih

Za akcijski načrt dela OK ZSMS Ljubljana Center od januarja do aprila lahko rečemo, da ni zastavljen preoptimistično, a vendar vsebinsko zelo aktualno. S tem mislimo predvsem na obiske v OO ZSMS v združenem delu, na akcijo, ki bo poskušala odgovoriti na vprašanja o socialnem položaju mladih delavcev ter samoupravnem in družbenem organiziranju.

Sedma seja, OK ZKS Ljubljana Center v začetku decembra je namreč ugotovila, da ZSMS v Centru ne deluje zadovoljivo zlasti v osnovnih sredinah, kar je čutili pri problematiki, ki bistveno zadeva mlade: problemi zaposlovanja mladih, študentska politika, delegatski sistem, stanovanjska politika.

V zvezi s stanovanjsko problematiko bo OK ZSMS Ljubljana Center na pobudo mladih iz Ljubljanske banke v začetku februarja organizirala problemsko konferenco.

Mladinske delovne akcije so ena izmed temeljnih pridobitev socialistične revolucije, danes pa so povezane z mnogimi težavami. Med drugimi je marsikje nerešeno vprašanje odsotnosti mladih delav-

Manj bonov, več nalog svetov potrošnikov

V današnjih zaostrenih gospodarskih razmerah bi morali imeti sveti potrošnikov v krajevnih skupnostih pomembnejšo vlogo, predvsem pri preskrbi. Naša zakonodaja omogoča potrošnikom, da se samoupravno organizirajo in da organizirano vplivajo na proizvodnjo in na blagovni promet ter na ta način vedno bolj vplivajo na celotno dogajanje od proizvodnje prek menjave do potrošnje.

Izhodišča za organizirano delo potrošnikov daje Ustava SFRJ v svojem 114. členu in Ustava SRS v 140. členu. Zakon o združenem delu v 23. členu vsebuje podrobnejše določbe o vlogi in pravicah organiziranih potrošnikov. Ta člen opredeljuje pravice občanov kot potrošnikov blaga in uporabnikov storitev, da se samoupravno organizirajo v krajevnih skupnostih in seveda tudi v družbenopolitičnih skupnostih in vplivajo na razvoj proizvodnje in storitvenih dejavnosti.

Seveda pa 23. člen ZZZD zavezuje tudi določene organizacije združenega dela, da morajo ustvariti možnosti za organiziranost potrošnikov za raziskovanje in ugotavljanje njihovih potreb in interesov ter načrtovanje in usklajevanje odnosov med proizvodnjo in porabo na trajnejši podlagi.

Organizacije združenega dela pa morajo na osnovi zakonskih določb sklepati tudi posebne samoupravne sporazume in v njih določiti pravice in obveznosti glede redne in kakovostne preskrbe z določenimi proizvodi, rednega opravljanja storitev, določanja cen za proizvode in storitve itd. Delavci v TOZD določajo skupaj z delovnimi ljudmi in občani v KS politiko cen, seveda v okviru svojih samoupravnih pravic in na osnovi sporazumevanja in dogovarjanja.

Leto 1982 je bilo resnično bogato z vsemi vrstami bonov, ki so na neustaven in nesamoupraven način urejali preskrbo z vsakodnevnimi potrošnimi dobrinami.

V letu 1983 si občani želimo manj polemiziranja o zakonitostih ali nezakonitostih bonov in mnogo več resničnih prizadevanj za izpolnjevanje obveznosti in povečanje proizvodnje manjkajočih izdelkov.

M. R.

Marsikdo si jutraj ne utegne ali doma ne more pripraviti zajtrka. Zajtrkovalnice pa v našem mestu tudi ni. Zato je še kako pohvalno, da je Gostinsko podjetje Ljubljana oziroma njegov tozdr Stara Ljubljana mislila na to in nedavno odprla svojevrsten lokal, imenovan preprosto Okrepčevalnica 17 po hišni številki Starega trga, kjer človek dobi zares imeniten zajtrk. Med drugim postrežejo z belo kavo in vročim burekom že ob šestih zjutraj, kajti kuharji vstajajo sredi noči, da je vse nared, ko odprejo vrata lokala. Imajo tri vrste burekov: sirovega, jabolčnega in z mesom, pa tudi kuhana ali pečena jajca pa hrenovko in obložen kruhek.

Ker se je v marsikateri delovni organizaciji premaknil delovni čas na poznejše ure, so mislili tudi na krepkejše malice, ki lahko zadoščajajo tudi za skromnejše kosilo.

A. A.

SKOZI (PRISTRANSKA) OČALA STATISTIKE

Bogatejši kot Kuvajt

Naše osrednje informativno glasilo Delo je 13. januarja objavilo pregled »od najbogatejše do najrevnejše slovenske občine«. V razvrstitvi po narodnem dohodku na prebivalca, kot že leta nazaj, spet »premočno vodi« občina Ljubljana Center. Njen narodni dohodek na prebivalca je kar za enkrat večji od drugouvrščene občine Ljubljana Bežigrad in celo desetkrat večji od zadnje na lestvici – občine Lenart.

Pa to še ni vse! Le oziroma se malo po svetu! V letu 1981 (za katerega ti podatki veljajo) je bil uradni povprečni tečaj dolarja 27,30 dinarja. Torej je znašal narodni dohodek na prebivalca v Centru celih 19.306 dolarjev, kar je le malo manj, kot je bil v Kuvajtu in celo dvakrat več od narodnega dohodka na prebivalca na Švedskem. Tem ljubim Centrašem se pa res cedita le med in mleko!

Statistika je v golažu videla samo meso

Seveda le skozi očala statistike. Vi-

soko razmerje med narodnim dohodkom in številom prebivalstva je namreč značilen pokazatelj posebnega položaja v ljubljanskem Centru, ki se v podobnih potezah izkazuje tudi v vseh drugih centrih naših republikah. Gre za vedno bolj izrazito »cityzациjo« naših večjih mest, za nezadržen proces izseljevanja prebivalstva iz mestnega središča in njegovega preraščanja v izključno upravni, poslovni in trgovski predel. Visoka koncentracija najrazličnejših proizvodnih in poslovnih organizacij združenega dela ter bank, deljena s

čedalje manjšim številom stalnega prebivalstva v centru mesta, pa seveda res da tako visok delež narodnega dohodka na prebivalca.

V letu 1981 je, bilo tako v občini Ljubljana Center povprečno zaposlenih 64.587 delovnih ljudi, ob popisu istega leta pa je bilo na območju občine stalno prijavljenih 32.285 prebivalcev. Za okroglo pol manj torej! Če bi tako narodni dohodek, ustvarjen v občini, delili vsaj s številom zaposlenih – njegovih ustvarjalcev, bi bil za polovico manjši in tako enak kot za Bežigradom, v Titovem Velenju in v Piranu, ki na lestvici sledijo Centru.

Tudi tih rezervat ostarelih krajanov

Pričujoči prispevek ni pisan z namenom kritike obstoječih statističnih metod, ki so bile za podlago tem izračunom. Kajti tudi najboljše izračunane poprečja so še vedno poprečja. Res pa je, da se tudi zaradi prikazovanja takšnih suhih statističnih podatkov – v občini Ljubljana Center pra-

viloma močno izstopajočih navzgor – rojevajo številna napačna gledanja na našo občino. Med njimi je ravno prepričanje o »najbogatejši občini« v Sloveniji najbolj uveljavljeno in ga je težko premagovati.

Manj kot ta o visokem narodnem dohodku na prebivalca so znana prav tako statistično ugotovljena dejstva o visoki stopnji izseljevanja prebivalstva iz občine, še zlasti iz nekaterih starejših mestnih predelov. Vedno bolj so očitne in občutne tudi posledice stalnega poslabševanja starostne, socialne in ekonomske strukture prebivalstva. Zlasti starejši predeli mesta tako postajajo vedno bolj nekakšen tihi rezervat ostarelih krajanov in tistih, ki selitve v udobnejše in sodobnejše mestne soseske ekonomsko ne zmorejo. Natančen statističen prikaz teh trendov bi najbrž ravno tako – ali pa še veliko bolj – izstopal na lestvici sorodnih podatkov za slovenske občine, kot je v primeru narodnega dohodka na prebivalca.

A. BABIČ